

ВІДКРИТА НАУКА В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

(міжнародна наукова конференція)

* Open science in Ukraine & in the world | International scientific conference

** Открытая наука в Украине и мире (международная научная конференция)

Місце проведення: Одеса, Україна
30 січня 2022 року

Venue: Odessa, Ukraine
January 30, 2022

УДК 001.1

ББК 29

UDC 001.1

BBK 29

ВІДКРИТА НАУКА В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

(міжнародна наукова конференція)

* Open science in Ukraine & in the world | International scientific conference

** Открытая наука в Украине и мире (международная научная конференция)

Місце проведення: **Одеса, Україна** | Venue: **Odessa, Ukraine**

30 січня 2022 року | January 30, 2022

ОФОРМЛЕННЯ ЦИТАТИ:

Батюченко В.А., Дудар З.В., Мазурова О.О. Дослідження методів рішення транспортних задач лінійного програмування // Відкрита наука в Україні та світі (міжнародна наукова конференція). Видавництво WORLD-CONF.COM // Одеса, Україна, 30 січня 2022. с. 4 - 13.

ISBN 978-967-6311-30-0

© 2022 Видавництво WORLD-CONF.COM | Publisher WORLD-CONF.COM | Издательство WORLD-CONF.COM

© 2022 Автори статей | Authors of the papers | Авторы статей

Адреса електронної пошти: office@world-conf.com

Адреса видавця (редакції): **LV-1007, Рига, Латвія**

Операційний офіс: **65039, Одеса, Україна**

ЗМІСТ (CONTENT)

ГУМАНІТАРНІ НАУКИ (HUMANITARIAN SCIENCE)

- 1. Островська Дарина Олександрівна**
ВІДКРИТА НАУКА: НАПРЯМИ, ГОРИЗОНТИ, ПРОБЛЕМИ.....4-9

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТ (ECONOMIC SCIENCE & MANAGEMENT)

- 2. Корівчак Анаїда Манвелівна, Дьяченко Ніна Юрїївна**
ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА СВІТОВУ ЕКОНОМІКУ..... 10-16

- 3. Шевченко Любов Ярославівна, Мізерна Анастасія Сергїївна**
СУТНІСТЬ ІНТЕГРОВАНОГО ОБЛІКУ 17-25

ЮРИДИЧНІ НАУКИ (LAW SCIENCES)

- 4. Наливко Наталія Валерїївна, Пузанова Галина Йосипівна**
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗАКОНОДАВЧОГО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ДОХОДІВ БЮДЖЕТУ..... 26-30

ТЕХНІЧНІ НАУКИ (TECHNICAL SCIENCE)

- 5. Козырев В.В.**
УГОЛ ОТКЛОНЕНИЯ СТАБИЛИЗАТОРА, КАНАЛ 1, КАНАЛ 2..... 31-34

ГУМАНІТАРНІ НАУКИ (HUMANITARIAN SCIENCE)

УДК 001.9

Островська Дарина Олександрівна

студентка філософського факультету за спеціальністю «Політологія»

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

(Київ, Україна)

ВІДКРИТА НАУКА:

НАПРЯМИ, ГОРИЗОНТИ, ПРОБЛЕМИ

***Анотація:** 41-ша сесія Генеральної конференції ЮНЕСКО у резолюції, схваленій у листопаді 2021 року зазначила, що у роздробленому науковому та політичному середовищі необхідне глобальне розуміння значення, можливостей та проблем відкритої науки для її справедливого та рівноправного застосування на індивідуальному, інституційному, національному, регіональному та міжнародному рівнях. Все більшої актуальності розв'язання згаданих питань набуває в епоху глобалізації як позитивних процесів, так і викликів, що постали сьогодні перед земною цивілізацією. У роботі проаналізовано наукову комунікацію, її транспарентність та вплив на розвиток сучасного суспільства.*

***Ключові слова:** рецензування, авторське право, відкритий доступ, відкрита наука, наукові комунікації, оцінка досліджень, глобалізація, ЮНЕСКО.*

Доба ХХІ століття наповнила усталені константи розвитку цивілізації домінуючим сьогодні терміном – глобалізація. І з наростанням, поглибленням цього планетарного процесу, його вторгненням чи не в усі сфери життя людини – від геополітики, проблем війни і миру – до організації праці, побуту кожного з нас – тенденції глобалізації все більше вказують на зростання значення фактору відкритості, транспарентності практично у всьому сучасному повсякденні. Адже велетенський вал проблем сьогодні тепер не під силу розв'язати не те що окремій особі, навіть видатній, а окремо взятій державі. Все більш затребуваною

є синергія творчих, виробничих, наукових, менеджерських, у тому числі й міждержавних колективних зусиль.

А дієвою, справді плідною така співпраця може стати лише за умови відкритості на всіх етапах реалізації того чи іншого проєкту, довіра між його виконавцями, атмосфера взаємозбагачення знаннями і досвідом на противагу особному егоїзму, конкуренції, лише поточному комерційному зиску. І не на узбіччі, а скоріше у мейнстрімі таких новел розвитку людства має виступати (і виступає) наука. І це абсолютно аргументовано в епоху повсюдного впровадження ІТ-технологій, стрімкого розвитку економіки знань, небаченої мобільності суспільних перетворень. За оцінками структур ООН, сучасна людина за місяць отримує і обробляє стільки ж інформації, скільки людина в XVII ст. за все життя. Лише мережа Facebook щомісячно викладає у відкритий доступ 30 млрд джерел інформації.

У 2011 році загальний світовий обсяг створених та реплікованих людством даних становив понад 1,8 зеттабайт (1,8 трлн Гб) – це у 57 разів більше, ніж у всіх піщинок на пляжах Землі. За даними IDC, кількість даних на планеті як мінімум подвоювалася кожні два роки аж до 2020 року. В цьому потоці все важче знаходити справді нове, корисне, в тому числі й для науки. І проблема «великих даних», або BigData, криється не в їхньому обсязі, а у відсутності адекватного інструменту для роботи з ними. По-перше, зросла кількість зовнішніх та внутрішніх джерел, з яких вони беруться. По-друге, дані стали складнішими і різноманітнішими – вони структуровані, неструктуровані та квазіструктуровані. По-третє, вони по-різному індексуються. І перелік факторів цим не обмежується. Найголовніше, далеко не всі вони цінні – за оцінками того ж IDC, до 2020 року частка корисної інформації склала всього 35% від усієї згенерованої [1]. Зазначимо, що наведені приклади стосуються перш за все кейсу природничих та управлінських виробничих, операційних та прикладних наукових галузей. Звичайно, цих суттєвих негативів можна було б запобігти, якби вже на стадії формування ідеї наукового пошуку, механізму її розробки до

експертної оцінки, наукової співпраці залучалося широке коло науковців, більше того, стейкхолдерів – майбутніх експлуатантів наукового результату у тій чи іншій сфері нашого життя.

Тут зазначимо, що тема відкритості науки на всіх її етапах постала ще у середньовічні роки. У другій половині XVII ст. започатковується тенденція до об'єднання досліджень кількох учених до академії, що фінансується декількома спонсорами. У 1660 році Англія заснувала Королівське товариство, а 1666 р. французи – Французьку академію наук. Між 1660-ми та 1793-ми роками уряди офіційно визнали 70 інших наукових організацій, створених на зразок цих двох академій. У 1665 році Генрі Ольденбург став редактором *Philosophical Transactions of the Royal Society*, першого академічного журналу, присвяченого науці. Зрозуміло, що відтоді у царині згуртування наукової спільноти, структурованості різних форматів, розвитку видавничої справи сталися величезні зміни.

«У світі видається близько 200 тисяч наукових журналів. Дві конкуруючі структури (бази даних) контролюють їх індексування та наукову оцінку. Праця редактора щомісяця оцінюється на сайті бази Scopus: так, ми бачимо, що, наприклад, кількість цитувань журналу до початку травня 2021 показано у вигляді CiteScore 2020, цей показник не змінюється, а ось нові оцінки журналу на початок кожного наступного місяця оновлюються у вигляді показника CiteScoreTracker 2021 (хто не знайомий з такою характеристикою журналу – відкрийте та порівняйте ці показники, наприклад, для одного з найбільш рейтингових журналів України – *Journal of Mathematical Physics, Analysis, Geometry* – цей показник дорівнював 0,8, проте завдяки зусиллям редколегії він збільшився у серпні 2021 року до 1,1» [2].

У павутині Інтернет відкрито мільйони тематичних вебсторінок наукової та науково-популярної тематики, найперше з питань прикладної науки та фізико-хімічної тематики, широко ллється потік подібних публікацій у різних месенджерах [3].

Організація економічного співробітництва та розвитку (OECD) визначає відкриту науку у широкому сенсі як загальну доступність (у цифровому форматі, без обмежень або з мінімальними обмеженнями) результатів досліджень, що фінансуються за державний рахунок [4, р. 37].

У грудні минулого року 41-ша сесія Генеральної конференції ЮНЕСКО схвалила Рекомендації з цього питання, зазначивши, що «Відкрита наука може зробити науковий процес більш прозорим, інклюзивним та демократичним. Він отримує все більше визнання як критично важливий фактор досягнення цілей сталого розвитку Організації Об'єднаних Націй та справжній переломний момент у справі подолання розривів у науці, технологіях та інноваціях та реалізації прав людини на науку» [5].

Ця угода, що має особливе значення для глобального наукового співробітництва у зв'язку з пандемією COVID-19, сприяє рівності між вченими, щоб населення та особи, відповідальні за розробку політики, мали можливість пожинати плоди досягнень науки.

Таким чином, відкритий доступ до наукових публікацій, даних досліджень, відкрита наукова співпраця і комунікація, відкрита експертна оцінка, відкриті електронні освітні ресурси, програмне забезпечення з відкритим кодом та багато ін. – все це знаходиться в сфері відкритої науки.

В Україні теж вже пройдено певний шлях у напрямі відкритості науки, зокрема, сформована хоча ще й неповна, нормативна база для розвитку такої відкритості [6, 7].

Однак треба прямо сказати, що до справжньої відкритості науки у більшості країн світу, а в Україні особливо, ще дуже далеко. Бо у суспільних настроях сьогодні домінує прагматика, комерціалізація наукових досліджень, не вирішена проблема авторської винагороди (авторське право). Багато побоювань щодо плагіату ще на стадії обговорення наукових проривів. Як бути з винаходами, до спрямовані на національну безпеку і тому подібне. Як кажуть, може статися, що благими намірами вимощена дорога в пекло. Але це окремі

теми, кожна з яких заслуговує потребує глибокого вивчення, знаходження консенсусу у світовому вимірі. Для наших же, українських реалій нагальна сьогодні проблема хоча б нормального фінансування науки, зміцнення матеріально-технічної бази дослідників, та навіть елементарної оплати праці вітчизняних вчених. Бо скоро вони просто поїдуть туди, де наука справді визнана надто першочерговим рушієм розвитку суспільства у всіх його вимірах.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Постолатий В. BigData шагає по планеті. Бизнес-газета Инновации. 2013. № 18(896). URL: <https://rg.ru/2013/05/14/infa-site.html> (дата звернення: 28.01.2021).
2. Бригадиренко В. В. Публикация глазами редактора журнала. Open Science in Ukraine. 2021. URL: <https://openscience.in.ua/journal-publication.html> (дата звернення: 28.01.2021).
3. Tennant J. P., Crane H., Crick T. [и др.]. Публикация научных работ: десять горячих тем : [пер. с англ.]. Библиосфера. 2019. № 3. С. 3–25. URL: <https://www.bibliosphere.ru/jour/article/download/11/10> (дата звернення: 28.01.2021).
4. OECD, “Making Open Science a Reality”, OECD Science, Technology and Industry Policy Papers. 2015. No. 25. 112 p. URL: <https://wiki.lib.sun.ac.za/images/0/02/Open-science-oecd.pdf> (accessed: 28.01.2021).
5. UNESCO Recommendation on Open Science. 2021. 34 p. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000379949.locale=en> (accessed: 28.01.2021).
6. Дорожня карта інтеграції України до Європейського дослідницького простору (ERA-UA): схвалено рішенням колегії Міністерства освіти і науки України протокол від 22.03.2018 № 3/1-7. URL:

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/kolegiya-ministerstva/2018/05/1-dorozhnya-karta-integratsii-ukraini-do-evro.pdf> (дата звернення: 28.01.2021).

7. Про затвердження Порядку формування Переліку наукових фахових видань України МОН України; Наказ, Порядок, Бланк [...] від 15.01.2018 № 32.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0148-18#Text> (дата звернення: 28.01.2021).

Daryna Ostrovska

student of the Faculty of Philosophy, majoring in Political Science

Taras Shevchenko National University of Kyiv

(Kyiv, Ukraine)

OPEN SCIENCE:

DIRECTIONS, HORIZONS, PROBLEMS

***Abstract:** The 41st session of the UNESCO General Conference, in a resolution adopted in November 2021, stated that a fragmented scientific and political environment needed a global understanding of the importance, opportunities and challenges of open science for its fair and equitable application at the individual, institutional, national, regional and international levels. In the age of globalization, the solution of these issues is becoming increasingly important as both the positive processes and the challenges facing earthly civilization today. Scientific communication, its transparency and impact on the development of modern society analysis are presented.*

***Keywords:** review, copyright, open access, open science, scientific communications, research evaluation, globalization, UNESCO.*

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТ
(ECONOMIC SCIENCE & MANAGEMENT)

УДК 330.3

Корівчак Анаїда Манвелівна

викладач економічних дисциплін, викладач-методист,
голова циклової комісії економічних та облікових дисциплін
Відокремлений структурний підрозділ «Економіко-технологічний фаховий
коледж Херсонського національного технічного університету»
(Херсон, Україна)

Дьяченко Ніна Юріївна

студентка III курсу спеціальності «Облік і оподаткування»
Відокремлений структурний підрозділ «Економіко-технологічний фаховий
коледж Херсонського національного технічного університету»
(Херсон, Україна)

ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ COVID-19
НА СВІТОВУ ЕКОНОМІКУ

***Анотація:** в роботі розглянуто і проаналізовано вплив локальних проблем і катаклізмів на все світове співтовариство, наслідки, які можуть виникнути у світовій економіці через COVID-19. Представлено висновки щодо необхідності глобальної координації в боротьбі з економічною кризою. За допомогою аналітичних розрахунків провідних науковців в галузі економіки висвітлено прогнози щодо інфляції.*

***Ключові слова:** економічна криза, пандемія, рецесія, інфляція, координація, прогнозування.*

Сучасний етап розвитку людства характеризується тісним взаємозв'язком і переплетінням економічних, соціальних і гуманітарних проблем. Характерною

рисом сучасності є вплив локальних проблем і катаклізмів на все світове співтовариство.

Яскравою і страшною ознакою початку десятиліття є світова пандемія коронавірусу. Коронавірус – небезпечне захворювання, жертвами якого щодня стають десятки тисяч людей у всьому світі. Пандемія справила не лише величезний вплив на життя всіх людей без винятку, від неї постраждала світова економіка. Світові уряди шукають вихід із складної економічної ситуації. За прогнозами, очікуване зниження ВВП у більшості держав – 4-7% за рік. Після оголошення глобальної пандемії наближення світової економічної кризи стало дуже суттєвим. Ризики, пов'язані з поширенням коронавірусу, негативно позначилися на вартості акцій та активів багатьох компаній.

До наслідків, які можуть виникнути у світовій економіці через COVID-19, можна віднести наступні:

- Зниження прогнозних показників економіки;
- Зниження активності виробництва;
- Скорочення сектора послуг;
- Проблеми на фондовому ринку;
- Скорочення світового туризму.

Втрати від скорочення світового туризму заслуговують більш ретельного розгляду. Доходи від туризму в усьому світі становлять 5,7 трильйона доларів. У цій галузі працює майже 10% працездатного населення. Саме туристичний бізнес зазнав найбільших втрат від пандемії COVID-19. Через закриті кордони, введені обмеження та скасування поїздок у сфері туризму спостерігається значне скорочення. Повсюдно скасовуються розважальні заходи та ділові конференції, туристи знімають броню з готелів та квитків. Постраждали не лише туристичні, але й транспортні компанії.

Експерти вважають, що пандемія позбавить світову економіку 5 трильйонів доларів упродовж наступних років. Аналітики вважають, що падіння буде швидким, а ось часу на відновлення знадобиться чимало. Директор

Міжнародного валютного фонду висловив думку про те, що поточна економіка готова до кризи і здатна впоратися з нею. Масштабний розвиток галузі та високий рівень зайнятості працездатного населення допоможе країнам у боротьбі з пандемією. Він вважає, що головний метод боротьби з коронавірусом – обмеження його поширення.

Ще у 2020 році експерти надавали попередні оцінки. А саме, якщо вірус стане глобальною пандемією, більшість великих економік втратять щонайменше 2,9 відсотка свого валового внутрішнього продукту (ВВП) протягом 2020 року. Цей прогноз вже було переглянуто з урахуванням втрати ВВП у розмірі 4,5 відсотка. Для порівняння: світовий ВВП у 2019 році оцінюється приблизно у 87,55 трильйона доларів США, а це означає, що падіння економічного зростання на 4,5 відсотка призведе до зниження економічного виробництва майже 3,94 трильйона доларів США.

І так воно й сталося. Більшість країн зараз у рецесії. Якщо економіка зростає, це зазвичай означає більше багатства та більше нових робочих місць. Він вимірюється шляхом розгляду відсоткової зміни валового внутрішнього продукту чи вартості вироблених товарів та послуг, зазвичай, за три місяці чи рік. За оцінками МВФ, світова економіка скоротилася на 4,4% у 2020 році. Організація описала цей спад як найгірший із часів Великої депресії 1930-х років.

У червневому прогнозі передбачалось, що країни з розвинутою економікою досягнуть повсюдної вакцинації свого населення і ефективно стримають пандемію до кінця року. Очікувалося, що основні країни з ринком, що формується, і країни, що розвиваються, істотно скоротять кількість нових випадків захворювання. Проте прогноз виявився не точним. Стійка пандемія, хвиля корпоративних банкрутств, фінансовий стрес і навіть соціальні хвилювання у деяких країнах можуть зірвати відновлення. У той же час, швидший успіх у викоріненні COVID-19 та посилення побічних ефектів від зростання розвинутої економіки можуть сприяти більш енергійному глобальному зростанню.

Нажаль, цієї осені розпочалась нова хвиля захворюваності на COVID-19 по всьому світові. Це дає підстави очікувати, що пандемія призведе до серйозних збитків досягненням у галузі розвитку. Хоча цього року прогнозується зростання доходів на душу населення на 4,9% у країнах з ринком, що формується, і країнах, що розвиваються, у країнах з низьким рівнем доходів прогнозується, що він буде практично незмінним. Втрачений у 2020 році дохід на душу населення не буде повністю відшкодований до 2022 року приблизно в двох третинах країн з ринком, що розвивається, і країнах, що розвиваються, включаючи три чверті нестабільних і порушених конфліктом країн з низьким рівнем доходу. Очікується, що до кінця цього року близько 100 мільйонів людей знову опиняться в умовах бідності. Ці несприятливі впливи найсильніше відчули найбільш уразливі групи – жінки, діти, некваліфіковані та неформальні робітники.

Очікується, що глобальна інфляція, яка збільшувалася разом із відновленням економіки, продовжуватиме зростати до кінця року; однак, очікується, що для більшості країн він залишиться в межах цільового діапазону. У тих країнах з ринком, що розвивається, і країнах, що розвиваються, в яких інфляція перевищує цільовий показник, ця тенденція може не бути підставою для вжиття заходів грошово-кредитної політики за умови, що вона носить тимчасовий характер, а інфляційні очікування залишаються стійкими.

Зростання цін на продукти харчування та прискорення сукупної інфляції можуть посилити зростання відсутності продовольчої безпеки у країнах із низькими доходами.

Відновлення світової торгівлі після рецесії минулого року дає можливість країнам з ринком, що формується, і країнам, що розвиваються, підтримати економічне зростання.

Оскільки звільнення від пандемії в багатьох місцях болісно близько, але далеко від неї в інших, політичні заходи матимуть вирішальне значення.

Забезпечення справедливого розподілу вакцини буде важливим для припинення пандемії.

Щоб покласти край пандемії за рахунок широкомасштабної вакцинації та ретельного макроекономічного контролю, щоб уникнути криз, поки ми не дістанемося до них, буде потрібно глобальна координація.

Згідно з останнім Проміжним економічним прогнозом ОЕСР, світова економіка зростає набагато швидше, ніж очікувалося рік тому, але відновлення залишається нерівномірним, піддаючи як розвинені, так і ринки, що розвиваються, цілому ряду ризиків.

ОЕСР заявляє, що надзвичайна підтримка з боку урядів та центральних банків допомогла уникнути найгіршого після пандемії COVID-19. В умовах впровадження вакцини та поступового відновлення економічної активності ОЕСР прогнозує значне глобальне зростання на 5,7% у цьому році та 4,5% у 2022 році, що мало змінилося порівняно з прогнозом на травень 2021 року (5,8% та 4,4% відповідно).

Країни виходять із кризи з різними проблемами, які часто відображають їх сильні та слабкі сторони до COVID 19, а також їхні політичні підходи під час пандемії. Навіть у тих країнах, де обсяг виробництва або зайнятість відновилися до рівня, що передувало пандемії, відновлення є неповним, оскільки робочі місця та доходи все ще нижчі за рівні, які очікувалися до пандемії.

Значні відмінності у показниках вакцинації між країнами посилюють нерівномірність одужання. Нові спалахи вірусу змушують деякі країни обмежувати діяльність, що призводить до виникнення вузьких місць та посилює нестачу постачання.

Прогнози щодо інфляції сильно різняться: вона різко зросла в США і деяких країнах з ринком, що формується, але залишається відносно низькою в багатьох інших країнах з розвинутою економікою, особливо в зоні євро.

Швидке зростання попиту в міру відновлення економіки призвело до зростання цін на такі ключові сировинні товари, як нафта і метали, а також

продукти харчування, що сильніше позначається на інфляції на ринках, що розвиваються. Порушення ланцюжків поставок, викликане пандемією, посилює ціновий тиск. При цьому різко зросли витрати на доставку.

Але в Проміжному прогнозі йдеться, що цей інфляційний тиск зрештою має зникнути. Інфляція споживчих цін у країнах G20, за прогнозами, досягне піку до кінця 2021 року та сповільниться протягом 2022 року. Зростання заробітної плати залишається загалом помірним, а середньострокові інфляційні очікування залишаються стриманими.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. <https://www.refinitiv.ru/blog/market-insights/vliyanie-koronavirusa>
2. <https://www.bbc.com/news/business-51706225>
3. <https://www.statista.com/topics/6139/covid-19-impact-on-the-global-economy/#dossierKeyfigures>

Korivchak Anaida Manvelivna

Economic and technological professional college of
Kherson National Technical University
(Kherson, Ukraine)

Dyachenko Nina Yurievna

Economic and technological professional college of
Kherson National Technical University
(Kherson, Ukraine)

**IMPACT OF THE COVID-19 PANDEMIC
ON THE WORLD ECONOMY**

***Abstract:** the paper considers and analyzes the impact of local problems and cataclysms on the entire world community, the consequences that may arise in the world economy due to COVID-19. Inflation.*

***Keywords:** economic crisis, pandemic, recession, inflation, coordination, forecasting.*

УДК 33

Шевченко Любов Ярославівна

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри обліку та аудиту

Донецький національний університет економіки і торгівлі

імені Михайла Туган-Барановського

(Кривий Ріг, Україна)

Мізерна Анастасія Сергіївна

здобувач вищої освіти навчально-наукового

Інституту економіки, управління і адміністрування

Донецький національний університет економіки і торгівлі

імені Михайла Туган-Барановського

(Кривий Ріг, Україна)

СУТНІСТЬ ІНТЕГРОВАНОГО ОБЛІКУ

***Анотація.** Одним із важливих кроків у переході України до нової системи обліку та звітності став поділ єдиної системи господарського обліку на складові. При цьому особливої ролі інтегрований облік набуває як інтегрована система обліку, планування, контролю та аналізу, що надає інформацію про витрати для оперативних рішень і розвитку підприємства. Зміна економіки нашої країни спровокувала масові зміни в суспільстві і тому потрібен пошук нових шляхів для керівництва підприємством, і навіть виведення їх на міжнародну біржу. Інноваційні вимоги господарювання мають на увазі створення такого роду інформативної концепції фірми, яка буде гарантувати об'єднання всіх елементів. Інтегрована система - система, що поєднує систематичний і проблемний облік на основі прямого й зворотного зв'язку на рахунках бухгалтерського обліку. Однак для того щоб система залишалася активною та життєспроможною, її частини повинні взаємодіяти між собою. При систематизованому обміні даними важливо встановити роль, місце та значимість цих елементів. Інтегрована концепція обліку поєднує в собі всі види обліку, що забезпечує*

збереження цілісності інформаційної системи управління, посилення взаємозв'язків всіх управлінських функцій.

Ключові слова: інтегрований облік, система обліку, контроль, аналіз, користувачі інформації, планування, звітність.

Постановка проблеми. Під впливом процесів глобалізації у світовому економічному суспільстві відбуваються значні зміни. Інтегрований облік запроваджується як один із основних засобів контролю господарських операцій. Одним з важливих показників контролю є відхилення від загальноприйнятих норм та стандартів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз існуючих у різних країнах підходів до взаємозв'язку між підсистемами обліку досліджували багато провідних вітчизняних вчених, але вони не дійшли до єдиної думки, щодо вирішення питання гармонізації обліку на сучасному етапі. Концепція паралельного співіснування облікових підсистем вважається пріоритетною окремими дослідниками, оскільки, на їх думку, передбачає забезпечення користувачів звітності інформацією, незалежно від податкових правил. Концепція наближення облікових підсистем, за результатами дослідження інших науковців, має вагомі переваги, оскільки передбачає: єдиний підхід до визначення елементів облікового апарату; економічність; відносну простоту ведення обліку; збільшення рівня прозорості та якості зовнішнього і внутрішнього аудиту. Так, відомі зарубіжні економісти Д. Хегарт, Ф. Гелен, А. Баррос вважають, що чим тіснішим є взаємозв'язок облікових підсистем, тим важливіша якісна фінансова звітність для визначення впливу розміру податків на прибуток компанії. У зв'язку з цим, важливою є проблема оптимізації співвідношення інтересів користувачів фінансової звітності і фіскальних інтересів держави. На думку окремих фахівців, облікова система повинна відповідати реаліям світового ринку, а держава має виходити з пріоритету бухгалтерських правил зі збереженням традиційної незалежності нормативно-методичної бази бухгалтерського обліку від податкового законодавства.

Мета статті. Метою даної статті є дослідження інтегрованого обліку на підприємствах, його значення в системі управління, а також закріплення теоретико-методологічних знань про методи формування концептуальних засад створення системи інтегрованого обліку.

Виклад основного матеріалу. Більшість промислових підприємств Великої Британії, США, Канади та інших країн англосаксонської групи використовують інтегровану систему обліку, яка забезпечує калькулювання собівартості окремих видів продукції, контроль витрат на її виробництво.

Це досягається шляхом включення рахунків виробничого обліку в загальну систему рахунків, в результаті чого вони кореспондують з рахунками фінансового обліку. Інтегрована система обліку базується на неспинному обліку запасів, мається на увазі, що всі поточні зміни запасів відображаються на відповідних рахунках. В системі бухгалтерського обліку традиційно формується фактична інформація про витрати. Впровадження інтегрованої системи обліку витрат має організаційну, методичну та технологічну складові, які зазначені на таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

Складові інтегрованої системи обліку витрат

Складова інтегрованої системи обліку	Зміст складової
Організаційна	Упорядкування виробничої структури підприємства та структури управління. Визначення мети та завдань впровадження інтегрованої системи. Фіксація функцій та обов'язків, підпорядкування відділів управління та осіб, що беруть участь в отриманні, обробці, передачі, збереженні та використанні економічної інформації щодо витрат. Розробка посадових інструкцій працівників бухгалтерії та іншого персоналу.
Методична	Розробка облікової політики підприємства в частині фінансового та управлінського обліку витрат: структурування робочого плану рахунків відповідно до видів витрат, центрів витрат та відповідальності; вибір схеми обліку витрат з використанням різних

	<p>класів рахунків; вибір методів обліку витрат на виробництво та калькулювання собівартості продукції; формування складу виробничої та повної собівартості за статтями калькуляції; упорядкування складу накладних витрат, а також їх розподіл на змінні та постійні витрати; вибір бази розподілу накладних витрат тощо. Вибір методів калькулювання на етапі розробки, виробництва продукції, за етапами технологічного процесу. Започаткування контролю витрат: визначення причин та результатів відхилень фактичних витрат від планових (нормативних) показників, розрахунок витрат та прихованих резервів зниження собівартості виробництва та реалізації продукції. Впровадження системи бюджетування на підприємстві. Налагодження системи внутрішньої звітності: визначення суб'єктів, об'єктів звітності та форматів звіту, термінів звітування.</p>
Технологічна	<p>Уніфікація та стандартизація створення первинної документації. Впровадження автоматизованої системи обліку, що відповідає технологічним та організаційним особливостям підприємства. Створення єдиної інформаційної бази даних та бази знань.</p>

Для обліку витрат в інтегрованій системі обліку підприємствами застосовуються такі рахунки, як "Виробництво", "Виробничі накладні витрати", "Загальні та адміністративні витрати", "Витрати на збут та реалізацію", "Витрати на дослідження та розробки". Прямі виробничі витрати відображають на рахунку "Виробництво", непрямі накопичуються на рахунку "Виробничі накладні витрати", а наприкінці звітного періоду списуються на рахунок "Виробництво" і розподіляються між об'єктами калькулювання. Витрати підрозділів, які здійснюють невиробничі функції (управління, збут, дослідження тощо), не

включають у виробничу собівартість продукції. Вони списуються на рахунок фінансових результатів у тому обліковому періоді, в якому вони були проведені.

Інтегрований облік - це збір, систематизація та оцінка всієї інформації підприємства для того, щоб сприяти керівництву в ухваленні рішень, здійснення планування, управління і оцінки роботи підприємства. Він має величезне значення для всіх видів діяльності, пов'язаних з плануванням і контролем, в тому числі і для різних рішень, які необхідно приймати, надає суттєві дані для вивчення можливостей підвищення продуктивності, а також захищає матеріальні і нематеріальні активи підприємства. Головна мета інтегрованого обліку - це організація процесу бюджетування, обліку, контролю та аналізу, що дозволяє налагодити повний управлінський цикл від планування до обліку, контролю, аналізу та виявлення відхилень. Тільки повний процес управління дозволяє ефективно розпоряджатися підприємством та його фінансово-господарським станом.

За оцінками фахівців більшість середніх та великих вітчизняних підприємств мають необхідність у інтеграції облікової інформації у єдиний механізм, який міг би забезпечувати прийняття ефективних та оперативних управлінських рішень.

По відношенню до підприємства користувачі облікової інформації бувають внутрішні та зовнішні.

Внутрішні користувачі облікової інформації це:

- власники (акціонери) підприємства;
- управлінська служба підприємства;
- робітники і службовці підприємства.

Зовнішні користувачі облікової інформації це:

- партнери підприємства по ринку (дійсні й потенційні інвестори, постачальники, замовники, покупці, клієнти; банківські і небанківські кредитні установи; інші кредитори);

- органи державного і міжнародного регулювання та контролю (органи податкової служби; органи державної статистики; органи державних і міжнародних цільових фондів; органи державних і міжнародних комісій і комітетів);

- фінансові аналітики та радники;

- громадськість (громадські організації, профспілки).

Правильне визначення складу користувачів облікової інформації дозволить сформувати набір вимог кожної групи до структури, оперативності та способу подання інформації системою інтегрованого обліку, а також цілі створення і функціонування такої системи.

Для того, щоб облікова інформація була корисною і надійною для внутрішніх та зовнішніх користувачів, вона повинна бути зрозумілою, доказовою, суттєвою, достовірною, об'єктивною і своєчасною.

Своєчасність та достовірність обліку залежить від правильного документування витрачених ресурсів підприємства. Саме завдяки наявності достовірної облікової інформації у цілому можна скласти висновок про економічний та соціальний розвиток держави. Доказовість виробничих витрат на підприємствах досягається суцільним та безперервним документуванням всіх господарських операцій, що відбуваються на підприємствах. Документування може здійснюватися вручну та з використанням засобів автоматизації. Прийняття оптимальних оперативних рішень та розробка правильної довгострокової стратегії можливі лише на основі своєчасної, повної, точної та достовірної інформації про результати та перспективи діяльності підприємства.

В Україні інтегровану систему обліку покладено в основу плану рахунків та звітності про фінансові результати. Одним із важливих кроків у переході України до нової системи обліку став поділ єдиної системи господарського обліку на складові. Водночас особливої ролі набуває управлінський облік як інтегрована система обліку, що надає інформацію про витрати для розвитку підприємства. Для українських підприємств найбільш доцільним є застосування

загальної або інтегрованої системи, виходячи з Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств і організації, який прийнятий в Україні.

Висновки. Таким чином, інтеграцією обліку є створення системи облікової інформації на основі поєднання даних різних видів обліку щодо витрат, при цьому вони повинні поєднуватися не порушуючи загальної методології відображення й обробки даних та забезпечити їх виконання відповідно до вимог міжнародних стандартів обліку та фінансової звітності. Головною метою інтегрованого обліку – допомогти керівництву прийняти правильне рішення. Через те, що зараз більшість компаній повинні готувати звіти для внутрішніх та зовнішніх користувачів, завдяки паралельному формуванню документів відбувається сповільнення даного процесу. Інтегрований облік дає можливість поєднати всі види обліку та зменшити навантаження облікових працівників. Сьогодні не існує чіткого уявлення про систему інтегрованого обліку, але вже зараз зрозуміла її необхідність. Інтегрована звітність забезпечує сталий розвиток і функціонування підприємства при одночасному використанні фінансового, виробничого, людського, інтелектуального природного та соціального капіталу. Інтегрований облік об'єднує у собі стратегію компанії, показники, котрі характеризують його діяльність та певні дії, які спрямовані на досягнення самої стратегії. У сучасних умовах розвитку економіки технології не стоять на місці, та й бізнес вимагає все більшого ступеня інтеграції багатьох управлінських рішень. Саме тенденція до інтеграції обліково-аналітичних даних дала змогу багатьом підприємствам, що спеціалізуються на моніторингу виробництва продукту, виділити багато систем в особливі групи, які отримали назву інтеграції.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. <https://conf.ztu.edu.ua/wpcontent/uploads/2019/12/153.pdf>

2. <https://ukrtextbook.com/buxgalterskij-oblik-sadovska-i-b/b>
3. <http://nasoa.edu.ua/wp-content/uploads/periodicals/b-obl/162/02.pdf>
4. <https://readbookz.net/pbooks/book-32/ua/chapter-1476/>
5. https://studopedia.com.ua/1_133673_koristuvachi-oblikovoi-informatsii.html
6. <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/3644/1/Інтеграція%20облікових%20систем%20принципова%20можливість.pdf>
7. http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/39859/1/Stattya_Problemy_integracii_obliku.pdf
8. https://otherreferats.allbest.ru/audit/01209650_0.html
9. <https://westudents.com.ua/glavy/5781-ntegrovana-sistema-oblku.html>
10. <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2017/25-2-2017/33.pdf>
11. <https://studopedia.org/1-2097.html>
12. <https://www.ukrlogos.in.ua/10.11232-2663-4139.05.13.html>
13. http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/6_3_2016ua/34.pdf

Shevchenko Lyubov Yaroslavivna

Donetsk National University of Economics and Trade
named after Mikhail Tugan-Baranovsky
(Kryvyi Rih, Ukraine)

Mizern Anastasia Sergeevna

Donetsk National University of Economics and Trade
named after Mikhail Tugan-Baranovsky
(Kryvyi Rih, Ukraine)

THE ESSENCE OF INTEGRATED ACCOUNTING

***Abstract.** One of the important steps in Ukraine's transition to a new system of accounting and reporting was the division of a single system of economic accounting into components. At the same time, integrated accounting acquires a special role as an integrated system of accounting, planning, control and analysis, which provides information on costs for operational decisions and enterprise development. The change in the economy of our country has provoked massive changes in society and therefore needs to find new ways to manage the company, as well as bringing them to the international stock exchange. Innovative management requirements imply the creation of such an informative concept of the company, which will ensure the integration of all elements. Integrated system - a system that combines systematic and problem-based accounting based on direct and feedback on accounting accounts. However, for a system to remain active and viable, its parts must interact with each other. In the systematic exchange of data, it is important to establish the role, place and significance of these elements. The integrated concept of accounting combines all types of accounting, which ensures the integrity of the management information system, strengthening the relationship of all management functions.*

***Keywords:** integrated accounting, accounting system, control, analysis, information users, planning, reporting.*

ЮРИДИЧНІ НАУКИ (LAW SCIENCES)

УДК 336.1:34

Наливко Наталія Валеріївна

студентка 1 курсу магістратури

Навчально-наукового морського гуманітарного інституту

Одеський національний морський університет

(Одеса, Україна)

Науковий керівник:

Пузанова Галина Йосипівна

к.ю.н., доцент кафедри цивільного та трудового права

Навчально-наукового морського гуманітарного інституту

Одеський національний морський університет

(Одеса, Україна)

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗАКОНОДАВЧОГО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ДОХОДІВ БЮДЖЕТУ

***Анотація:** в роботі на основі аналізу нормативно-правових актів було досліджено визначення понять «доходи бюджету» та «надходження бюджету», проблематику їх співвідношення та використання цих термінів в законодавчих актах.*

***Ключові слова:** доходи бюджету, надходження бюджету, бюджетна класифікація, податкові і неподаткові надходження.*

Стаття 2 Бюджетного кодексу України від 08 липня 2010 р. [1] (далі – БК України) закріплює, що доходи бюджету включають податкові, неподаткові та інші надходження на безповоротній основі, справляння яких передбачено законодавством України (включаючи трансферти, плату за надання адміністративних послуг, власні надходження бюджетних установ).

При визначенні поняття доходів бюджету законодавець вказує, що доходи бюджету складаються із надходжень бюджету – доходів бюджету, повернення кредитів до бюджету, коштів від державних (місцевих) запозичень, коштів від приватизації державного майна (щодо державного бюджету), надходжень від санкцій від застосування заходів адміністративної відповідальності та 27ін. Таким чином, законодавець доходи бюджету визначає через надходження, включаючи до них плату за надання адміністративних послуг і власні надходження бюджетних установ, до яких належать дарунки, гранти та інші надходження.

Погоджуємося з думкою М. В. Тарасюк та О.С. Сироветник [2], які відмічають, що сьогодні визначення поняття доходів бюджету в системі соціально-економічного розвитку країни та їх регуляторної функції потребує особливої уваги. Перш за все, це зумовлено наявністю значної кількості трактувань змісту поняття доходів вітчизняними та зарубіжними науковцями, опосередковано пов'язаних із відношенням доходів до процесів соціально-економічного розвитку та дослідженням цього впливу. У сучасній науковій літературі не існує єдиної точки зору щодо розуміння сутності доходів бюджету, яке трактується в різних значеннях відомими науковцями, що зумовлює виникнення суперечностей у висвітленні цієї економічної категорії.

Є.О. Боковикова [3, с. 118] вважає, що визначення терміну «доходи бюджету», який використовується в БК України, є необхідною складовою частиною бюджетного законодавства кожної країни. Доходи бюджету визначаються як сукупність певних надходжень до бюджету, тоді як надходження бюджету включають доходи бюджету й вважаються більш ширшим поняттям, ніж доходи бюджету. Н.П. Кучерявенко підкреслює, що проблема доходів бюджету у фінансово-правовій галузі є фактично інституційною та знаходиться на стику бюджетного й податкового права [4, с. 15-16].

Відповідно до визначення бюджету в БК Україна бюджет є «планом формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань і функцій, які здійснюються відповідно органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування протягом бюджетного періоду. Аналіз бюджету України на 2022 рік визначає, що крім доходів, бюджет містить інші складові елементи, наприклад кошти від державних запозичень, доходи від адміністративних санкцій, які до доходів бюджету не належать [5]. Тому цілком логічним виглядає введення законодавцем двох термінів: «доходи бюджету» та «надходження бюджету».

В зв'язку з тим, що поняття надходження бюджету є більш ширшим поняттям та включає доходи бюджету, тому з метою уникнення проблемних питань щодо розуміння цих бюджетно-правових категорій вважаємо за доцільне запропонувати власне визначення доходів бюджету.

Ми поділяємо думку Є.О. Боковикової [3, с. 119], яка вважає доцільним розмежовувати поняття «доходи бюджету» та «надходження бюджету». Зокрема, у визначенні поняття «надходження бюджету» пропонується акцентувати увагу на тому, що надходження є фінансовими ресурсами, грошовими коштами, а перелік груп таких фінансових ресурсів залежно від джерела їх походження закріпити окремо. В свою чергу, доходи бюджету визначаються як податкові, неподаткові та інші надходження на безповоротній основі, справляння яких передбачено законодавством України (включаючи трансферти, плату за надання адміністративних послуг, власні надходження бюджетних установ).

Доходи бюджету – це податкові та неподаткові надходження, які включають податки, збори, інші обов'язкові платежі, а також фінансові надходження, які згідно із законодавством України справляються до доходу бюджету і є необхідними для здійснення функцій держави в межах Конституції України і законів України.

Отже, розподіл доходів всіх рівнів бюджетної системи України встановлено у Бюджетній класифікації, що є обов'язковою для застосування всіма учасниками бюджетного процесу в межах їх бюджетних повноважень.

Однією з нагальних потреб при реформуванні сфери місцевих фінансів в Україні є поступове зменшення питомої ваги міжбюджетних трансфертів всіх видів у загальному обсязі доходів місцевих бюджетів. Одночасно з цим головними джерелами наповнення дохідних частин останніх мають стати їх власні та закріплені податкові і неподаткові надходження, що у середньо-та довгостроковій перспективі забезпечить міцну основу для сталого розвитку територіальних громад.

Проведений аналіз дозволяє прийти до висновку про необхідність уніфікації бюджетного законодавства шляхом узгодження положень Бюджетного кодексу та Бюджетної класифікації шляхом використання єдиної термінології та єдиного підходу до визначення надходжень бюджету та їх видів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Бюджетний кодекс України: Закон України від 8 липня 2010 р. Відомості Верховної Ради України. 2010. № 50-51. Ст. 572.
2. Тарасюк М.В., Сироветник О.С. Доходи бюджету в системі соціально-економічного розвитку України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Випуск 21, частина 2. 2018. С. 93-96.
3. Бокорикова Є.О. Співвідношення понять «доходи бюджету» і «надходження бюджету»: актуальні питання правового регулювання. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки. Том 31(70) № 4. 2020. С. 117-120.
4. Кучерявенко Н.П. Курс налогового права : в 6 т. /Н.П. Кучерявенко. Х.: Легас: Право,2005. Т. 3:Учение о налоге. 600 с.
5. Про державний бюджет України на 2022 рік: Закон України від 2 грудня 2021 р. Офіційний вісник України. 2022. №98. Ст. 6349.

Nalyvko Nataliia Valeriyivna

Odessa National Maritime University

(Odessa, Ukraine)

Puzanova Galyna Yosypivna

Odessa National Maritime University

(Odessa, Ukraine)

**PROBLEMATIC ISSUES OF LEGISLATIVE DEFINITION
OF THE CONCEPT OF BUDGET REVENUES**

***Abstract:** in the work on the basis of the analysis of normative-legal acts the definition of the concepts “budget revenues” and “budget revenues”, the problems of their correlation and the use of these terms in legislative acts were investigated.*

***Key words:** budget revenues, budget revenues, budget classification, tax and non-tax revenues.*

ТЕХНІЧНІ НАУКИ (TECHNICAL SCIENCE)

УДК 62-1

Козырев В.В.

студент ФГБОУ ВО «Санкт-Петербургский государственный университет
гражданской авиации»
(Россия, г. Санкт-Петербург)

УГОЛ ОТКЛОНЕНИЯ СТАБИЛИЗАТОРА, КАНАЛ 1, КАНАЛ 2

***Аннотация:** в данной статье рассматриваются бортовые средства объективного контроля как технические средства, предназначенные для регистрации и сохранения полетной информации, характеризующей условия полёта, действия экипажа и функционирование бортового оборудования.*

***Ключевые слова:** Бортовой самописец, воздушное судно, тяга, индикация.*

Переставной стабилизатор является составной частью горизонтального оперения самолёта. Он состоит из правой и левой секций, соединённых между собой. Управление стабилизатором обеспечивает балансировку самолёта в полёте по продольному каналу путём перестановки стабилизатора в диапазоне от минус 12° до плюс 2° (знак «+» соответствует отклонению задней кромки стабилизатора вниз). При этом руль высоты удерживается в положении близком к 0° .

Стабилизатор (совместно с рулём высоты) предназначен для обеспечения продольной устойчивости и управляемости самолёта. Управление стабилизатором осуществляется на этапах взлёта, крейсерского полёта и посадки. Перестановка стабилизатора может осуществляться автоматически или вручную.

В зависимости от режима полёта и положения устройств механизации крыла скорость перестановки стабилизатора различная. При выпущенных

устройствах механизации крыла скорость перестановки стабилизатора – максимальная. Балансировка самолёта при помощи стабилизатора осуществляется путём триммирования стабилизатора с помощью переключателя триммирования по тангажу СТАВ, расположенного на пульте триммирования.

Датчик положения стабилизатора (ДПС) устанавливается между стабилизатором и фюзеляжем, слева и справа от стабилизатора. ДПС обеспечивают обратную связь от стабилизатора к соответствующим блокам МАСЕ, которые контролируют положение стабилизатора.

На самолетах 95007–95015 ДПС представляет собой электромеханическое устройство. Принцип работы ДПС основан на преобразовании энергии механического перемещения (вращения) датчиков в электрические сигналы. ДПС включает в себя регулируемую тягу и датчик положения.

Регулируемая тяга (далее по тексту «тяга») соединяет датчик положения (далее по тексту «датчик») со стабилизатором. Узлы тяги выполнены из алюминиевого сплава, узлы наконечников тяги и резьбовой стержень — из нержавеющей стали. Внешние поверхности тяги обработаны для защиты от воздействия окружающей среды, кислот, топлива и гидравлической жидкости.

Узел датчика размещается в корпусе из нержавеющей стали с фланцем для крепления. Датчик включает в себя: рычаг (двуплечий с проушинами для крепления тяги); регулировочный штифт; – симплексный преобразователь; электрический соединитель.

Симплексный преобразователь ДПС соединён со стабилизатором посредством рычага и тяги. Рычаг имеет шлицы для соединения с входным валом симплексного преобразователя. Регулировочный штифт входит в зацепление с рычагом и используется для регулировки нулевого положения вала симплексного преобразователя, измеряемого в электрических градусах. Симплексный преобразователь обеспечивает данные по угловому положению вращения вала. Передаточное число ДПС — 1:1.

Индикация. Блоки MACE обеспечивают выдачу необходимых параметров для индикации положения и состояния каналов управления стабилизатором, а также выдачу данных и кодов аварийно-сигнальных сообщений для системы предупреждения экипажа и системы электронной индикации кабины экипажа. Для индикации управления стабилизатором на мнемокадре FCTL предусмотрен сегмент STAB.

Цифровые значения текущего положения стабилизатора индицируются справа от вертикальной шкалы. Каналы управления стабилизатором отображаются в виде двух рядом расположенных прямоугольников над надписью STAB. Правый прямоугольник служит для обозначения первого канала управления, левый — для второго.

Вдоль вертикальной шкалы справа отображается зелёный столбик для указания допустимого диапазона положения стабилизатора при взлёте. Фиксированная вертикальная шкала, расположенная справа от надписи STAB, изображенная в виде развёрнутой влево квадратной скобки, служит для индикации отклонения (углового положения) стабилизатора. По краям шкалы имеются метки максимальных угловых положений (с надписями DOWN и UP), в средней части шкалы — метка для углового положения 0° (далее по тексту «нулевое положение»).

Положение стабилизатора отображается подвижным символом в виде зелёного треугольника слева от вертикальной шкалы. Положение треугольника изменяется в зависимости от угла отклонения стабилизатора в пределах заданного диапазона от минус 12° до плюс 2° . Образцы индикации приведены в таблицах ниже. В сегменте STAB индицируются: – надпись для обозначения и контур секций стабилизатора.

СПИСОК ЛИТЕРАТУРЫ:

Руководство по технической эксплуатации самолета RRJ-95.

Раздел 27 — Система управления самолётом. - 1272 стр.

Kozyrev V.V.

Student of the St. Petersburg State University of Civil Aviation

(Russia, St. Petersburg)

STABILIZER DEFLECTION ANGLE, CHANNEL 1, CHANNEL 2

***Abstract:** this article discusses on-board means of objective control as technical means designed to record and store flight information characterizing flight conditions, crew actions and the functioning of on-board equipment.*

***Keywords:** Flight recorder, aircraft, thrust, indication.*